

به نام آن که جان را فکرت آموخت
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی

شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: کارآموزی پرستاری سلامت جامعه - گروه های آسیب پذیر شماره درس: ۵۸۵۵۵۳
نوع و تعداد واحد: عملی - ۱ واحد
فراگیران (رشته، مقطع، ترم): کارشناسی ارشد پرستاری سلامت جامعه ترم ۳ نیمسال تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۵-۱۴۰۴
زمان کارآموزی: 51 ساعت
محل کارآموزی: مراکز مرتبط با گروه های آسیب پذیر
مسئول درس: دکتر طیبه کریمی- هیات علمی گروه پرستاری سلامت جامعه و سالمندی
زمان حضور در دفتر کار: طبق برنامه حضور اتاق شماره ۱۴۵
شماره تماس: ۳۷۹۲۷۵۰۹

Email: tkarimi@nm.mui.ac.ir

شرح درس:

گروه های آسیب پذیر، بخشی از جمعیت هستند که بیش از سایر اقشار جامعه در معرض خطرات و مشکلات بهداشتی قرار دارند. آسیب پذیری، استعداد افراد برای صدمات جسمی و عاطفی را می افزاید و آنها را در معرض فقر و بیماری قرار می دهد. ممکن است توزیع ناعادلانه خدمات سلامت به مشکلات این گروه از جامعه دامن بزند.

هدف کلی: از دانشجویان انتظار می رود با استفاده از آموخته های نظری در درس گروه های آسیب پذیر، مهارت های طراحی و برنامه ریزی برنامه مراقبتی از گروه های آسیب پذیر و اجرا و ارزشیابی آن را جهت ارتقای کیفیت زندگی و مراقبتی این گروه ها در سطوح مختلف به کار گیرند.

اهداف رفتاری:

از فراگیران انتظار می رود که در پایان دوره قادر به انجام موارد زیر باشند:

- همدلی، شفقت، تعهد به ایمنی و بهزیستی مراجعه کنندگان داشته باشند.
- رفتار اخلاقی، مسئولیتهای قانونی و پایبندی به استانداردهای حرفه ای در ارتباط با مراجعه کنندگان را رعایت نمایند.

- ارتباط موثر با مراجعه کنندگان و پرسنل مراکز داشته باشند.
- جهت آموزش فردی و گروهی به مراجعه کنندگان از منابع و مقالات جدید استفاده نمایند.
- جمعیت در معرض خطر در جامعه هدف را براساس اولویت و اصول مربوطه شناسایی کند.
- یکی از گروه های آسیب پذیر را بر اساس اولویت، به عنوان گروه هدف برای بررسی انتخاب کند.
- نیازهای عمومی و خاص گروه های آسیب پذیر (شامل جمعیت کودکان، زنان باردار، فقرا و افراد بی خانمان، خانواده های آسیب پذیر، گروههای وابسته به مواد اعتیاد آور، مبتلا به بیماریهای واگیر، دیابت و پر فشاری خون) را ارزیابی نماید.
- موضوعات پیشنهادی برای آموزش گروهی جمعیت های آسیب پذیر را در مراکز خدمات جامع سلامت و سایر مراکز منتخب ارائه و یک موضوع را با نظر استاد مربوطه انتخاب نماید.
- اهمیت نیازهای جمعیت آسیب پذیر را درک و نسبت به شناسایی و رفع نیازهای جمعیت آسیب پذیر احساس مسئولیت نماید.
- مصاحبه را با مهارت خوب انجام داده و به فرد و خانواده آموزش دهد.
- ابزار طراحی شده نهایی برای بررسی جمعیت در معرض خطر را به استاد مربوطه ارائه دهد.
- نیازها، نگرانی ها، عوامل مرتبط با جمعیت در معرض خطر را به درستی تعیین نماید.
- مشکلات گروه های در معرض خطر را اولویت بندی کند.
- اهداف ، استراتژی ها و فعالیت های لازم برای انجام مداخلات را برنامه ریزی نماید.
- با واحدهای درون بخشی و برون بخشی هماهنگی نموده و برنامه آموزشی مطابق با نیازهای افراد در معرض خطر را برگزار کند.
- پیشرفت برنامه را ارزیابی نموده و در برنامه اصلاحات لازم را ایجاد کند.

شیوه کارآموزی:

- حضور دانشجو در مراکز خدمات جامع سلامت و سایر مراکز منتخب.
- انجام مصاحبه با جمعیت آسیب پذیر و نیازسنجی

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	موضوع	نمره
۱	حضور به موقع و فعال در محل کارآموزی	۶ نمره
۲	ارزشیابی اختصاصی کارآموزی	۱۰ نمره
۳	تحويل به موقع و کامل گزارش کارآموزی	۴ نمره
۴	جمع کل	۲۰ نمره

ارزشیابی اختصاصی کارآموزی پرستاری سلامت جامعه – گروه های آسیب پذیر

نیمسال تحصیلی:

نام و نام خانوادگی دانشجو:

ردیف	اجزای برنامه	صلاحیت مورد انتظار	خوب	متوسط	ضعیف
۱	ارزیابی نیازهای جامعه آسیب پذیر	۱. مهارت های ارتباطی با افراد جامعه آسیب پذیر	۱	۰/۵	۰
		۲. طراحی ابزار جهت شناسایی نیازهای جمعیت آسیب پذیر	۱	۰/۵	۰
		۳. شرکت در مراقبت های جمعیت آسیب پذیر طبق دستورالعمل های وزارت بهداشت	۱	۰/۵	۰
		۴. مهارت انجام مصاحبه براساس ابزار طراحی شده	۲	۱	۰
		۵. ارزیابی جامعه آسیب پذیر و گرفتن شرح حال از جامعه و تعیین جمعیت های در معرض خطر	۲	۱	۰
		۶. ارزیابی منابع حمایتی جامعه آسیب پذیر	۱	۰/۵	۰
		۷. تشکیل و اداره جلسه گروهی در عرصه ارائه خدمات پرستاری سلامت جامعه	۱	۰/۵	۰
		۸. ارزیابی وضعیت جمعیت در معرض خطر (کودکان، مادران، سالمندان، فقرا و بی خانمان ها، خانواده های آسیب پذیر، معتادان، بیماران عفونی، بیماران مزمن)	۱	۰/۵	۰
		۹. ارزیابی خطرات محیطی جامعه آسیب پذیر	۱	۰/۵	۰
		۱۰. ارائه موضوعات پیشنهادی برای آموزش گروهی در مراکز خدمات جامع سلامت به گروه های آسیب پذیر و انتخاب یک موضوع با نظر استاد مربوطه	۲	۱	۰
۲	تجزیه و تحلیل داده ها	۱۱. انجام مصاحبه و آموزش به فرد آسیب پذیر و خانواده	۲	۱	۰
		۱۲. تعیین نیازها، نگرانیها، عوامل خطر مرتبط با جمعیت در معرض خطر	۱	۰/۵	۰
		۱۳. تعیین تشخیص های پرستاری جمعیت در معرض خطر	۲	۱	۰
		۱۴. انتخاب یک جمعیت پرخطر و طرح ریزی و اجرای مداخلات پرستاری بر طبق الگوی فرآیند پرستاری و همچنین انجام بازدید برای یک جمعیت پرخطر	۲	۱	۰
۳		۱۵. اولویت بندی مشکلات	۲	۱	۰

	برنامه ریزی	۱۶. پژوهش و نگارش نتایج علمی از تحلیل و به کار بردن مهارت حل مسئله	۲	۱	۰
		۱۷. تعیین اهداف ، استراتژی ها و فعالیت ها	۲	۱	۰
		۱۸. تعیین روش ارزشیابی	۱	۰/۵	۰
		۱۹. تعیین جدول زمان بندی برای پایش فعالیتها و دستیابی به نتایج	۱	۰/۵	۰
۴	اجرا	۲۰. ایجاد هماهنگی با واحدهای درون بخشی و برون بخشی و برگزاری برنامه آموزشی مطابق با نیازهای افراد در معرض خطر توسط هر یک از دانشجویان	۲	۱	۰
۵	ارزشیابی	۲۱. ارجاع به سطوح بالاتر برای دریافت خدمات بهداشتی درمانی در صورت نیاز و پیگیری	۱	۰/۵	۰
		۲۲. مداخله و آموزش فردی و گروهی	۱	۰/۵	۰
		۲۳. جلب مشارکت جامعه	۱	۰/۵	۰
		۲۴. پایش فعالیت ها براساس اهداف و جدول زمان بندی	۱	۰/۵	۰
		۲۵. تعیین نحوه تسهیل فرایند یادگیری و نه فقط ارائه اطلاعات	۱	۰/۵	۰
		۲۶. ارزشیابی پیشرفت برنامه	۱	۰/۵	۰
		۲۷. تعیین پیامدهای حاصل	۱	۰/۵	۰
		۲۸. ارزشیابی میزان موفقیت	۱	۰/۵	۰
۶	گزارش پروژه عملی در قالب فرایند پرستاری	۲۹. معرفی جامعه مورد بررسی، گروه آسیب پذیر انتخاب شده و علت انتخاب	۱	۰/۵	۰
		۳۰. توضیح کافی در زمینه اقدامات و بررسی های اولیه	۲	۱	۰
		۳۱. توضیح کافی در زمینه ارزیابی گروه آسیب پذیر (جمعیت در معرض خطر ، شرح حال و مراحل تکاملی، ارزیابی محیط فیزیکی، ارزیابی زیستی ، روانی ، اقتصادی، اجتماعی، عادات تغذیه ای خانواده، توانمندی ها و مشکلات گروه ها)	۲	۱	۰
		۳۲. توضیح کافی در زمینه تشخیص و برنامه ریزی (تشخیص مشکلات، تعیین اهداف و مداخلات، برنامه ریزی و شاخص های ارزشیابی پیامدهای مداخلات برنامه ریزی شده)	۲	۱	۰
		۳۳. توضیح کافی در مورد اجرا و ارزشیابی (نحوه اجرای مداخله، ارزیابی مداخله و نحوه دستیابی به اهداف، نقاط قوت و ضعف برنامه، ارائه پیشنهاداتی برای رفع نقاط ضعف و ارتقای برنامه)	۲	۱	۰

۰	۱	۲	۳۴. توضیح کافی در مورد برنامه طراحی شده برای گروه جمعیتی در معرض خطر (جنبه های مورد بررسی و مورد نیاز به تمرکز بیشتر با توجه به گروه انتخاب شده)		
۰	۰/۵	۱	۳۵. ضمیمه کردن ابزارهای مورد استفاده در بررسی ها و ذکر منابع مورد استفاده		
۱۰ نمره				جمع کل نمره	۷

سیاستها و قوانین دوره:

- با عنایت به کار با گروههای آسیب پذیر رعایت ضوابط حرفه ای و اخلاقی سازمان های ذیربط الزامی است.
- تشکیل جلسات گروه در محل سازمان و با اطلاع مسئولین مربوطه و اخذ مجوز رسمی امکان پذیر است.
- از تشکیل جلسات کار گروهی در خارج از محیط آموزشی خودداری شود.
- شرکت فعال و پویا در مکان کارآموزی .
- با عدم حضور دانشجو در محیط کارآموزی طبق مقررات عمل خواهد شد.
- انجام به موقع و مناسب پروژه تعیین شده و تحویل به موقع آن .

منابع اصلی:

- Chesnay M, Anderson BA (2008). Caring for the vulnerable perspectives in nursing theory, practice and research. 2th edition, Jones and Bartlett, Boston.
- Grief GL, Ephross PH (2010). Group Work with Population at Risk. 3th edition, Oxford University press.
- Nies MA, McEwen M (2011). Community/Public Health Nursing. 5th edition, Elsevier, Missouri.
- Stanhope M, Lancaster J (2014). Community & Public Health Nursing. 8th edition, Mosbey, USA.
- Stanhope M, Lancaster J (2016). Public Health Nursing. 9th edition, Elsevier, USA
- Marlyn Larkin. Vulnerable groups in health & social care. SAGE. 2009
- آخرین ویرایش کتب پرستاری سلامت جامعه و مقالات مرتبط (فارسی و انگلیسی)

Online Data Bases:

PubMed, Scopus, Web of Knowledge, Web of Sciences, Science of Direct, WHO, CDC, Up to date

اهداف رفتاری مورد انتظار در مراکز کاهش آسیب و مراکز مرتبط با گروه آسیب پذیر (بیماران سوء مصرف مواد)

اهداف رفتاری	تاریخ
ارزیابی نیازهای جامعه آسیب پذیر	روز اول
تجزیه و تحلیل داده ها	روز دوم
تجزیه و تحلیل داده ها	روز سوم
برنامه ریزی	روز چهارم
برنامه ریزی	روز پنجم
اجرا	روز ششم
اجرا	روز هفتم
اجرا	روز هشتم
ارزشیابی	روز نهم
گزارش پروژه عملی	روز دهم

*** کلیه مراحل به تفکیک در جدول ارزشیابی اختصاصی کارآموزی پرستاری سلامت جامعه - گروه های آسیب پذیر بیان گردیده است.